

H. C. Andersen: Grdi raček

Končno je počilo tudi veliko jajce. »Čivk, čivk, čivk!« je dejal mladiček in se skotalil na plan; bil je silno velik in grd. Raca si ga je ogledala. »Kako strašno velik raček!« je rekla. »Nihče od drugih ni takšen! Puraček pa menda le ni! No, to bomo prav kmalu videli. V vodo z njim, pa če ga bom morala sama brcniti vanjo!«

Naslednji dan je bilo lepo, prečudovito vreme; sonce je grelo zeleni repuh. Mati raca se je z vso družino podala k prekopu: čof! je skočila v vodo.

»Zmigajte se!« je dejala in drug za drugim so rački čofnili v vodo. Voda jim je zalila glave, da so se kaj kmalu vrnili na površje in nadvse lepo zaplavali; noge so se jim kar same od sebe premikale in vsi so bili v vodi, še celo grdi sivček je plaval z njimi.

»Ne, to pa že ne more biti puran!« je dejala. »Poglejte, kako lepo premika nožice, kako vzravnano se drži! Moj otročiček je! Pravzaprav je čisto lep, če ga le prav pogledaš! Ga, ga! – Pojdite z menoj, popeljala vas bom v svet in vas predstavila v račjaku, ampak vedno bodite v moji bližini, da vas ne bo kdo pohodil, in pazite se mačk!«

In tako so prispeli v račjak. Tam je bil strašen vik in krik, kajti dve družini sta se ravsali za glavo jegulje, na koncu pa jo je pobrala račka.

»Vidite, tako je na tem svetu!« je dejala mati raca in si obliznila kljun, saj so se tudi njej pocedile sline po jegulji. »Zdaj pa le na noge,« jim je rekla, »in glejte, da se boste podvzivali in se priklonili stari raci! Ona je tukaj najplemenitejšega rodu! V žilah ji teče španska kri, zato je tako tolsta, in, pogledajte, okoli noge ima rdečo krpico! To je nekaj neverjetno čudovitega in najvišje odlikovanje, ki ga raca sploh lahko dobi. To pomeni, da nočejo, da bi se izgubila in da jo moramo ceniti tako živali kot ljudje. – Zmigajte se! – Ne obračajte stopal navznoter! Dobro vzgojena račka postavlja noge karseda narazen, tako kot oče in mati! Tako, da! Zdaj pa se priklonite in recite ga, ga!«

Tako so tudi storili; race okoli njih pa so jih pogledale in vzkliknile: »Glejte, no! Zdaj se nam bo prislina pa še ta sodrga! Kot da nas ne bi bilo že dovolj! In, fej, kakšen je tisti raček! Njega pa že ne nočemo v našo družbo!« — In že je zletela proti njemu raca in ga kavsnila v vrat.

»Pusti ga!« je rekla mati. »Saj ti nič noče!«

»Že, že, ko pa je tako velik in tako čuden!« je dejala raca, ki ga je kavsnila. »Zato je prav, da jih dobi po grbi!«

»Kako lepe otročiče imate!« je dejala stara raca s krpico okrog noge. »Vsi so lepi, razen enega, ki pa ni najbolj posrečen. Lepo bi bilo, ko bi ga lahko predelali!«

»To pa ne bo mogoče, vaša milost!« je dejala mati raca. »Sicer res ni lep, je pa nadvse dobrega srca in ne plava nič slabše od drugih; upam si celo reči, da bolje! Mislim, da bo lepši, ko bo odrasel, ali pa se bo sčasoma nekoliko zmanjšal! Predolgo je ležal v jajcu, pa ni dobil prave postave!« Potem mu je s kljunom razrahljala perje na vratu in mu ga lepo uredila. »Sicer pa je racak,« je dejala, »torej ni tako pomembno! Mislim, da bo dovolj močan, da se bo uveljavil!«